

SIKKERHEDSDATABLAD

Sikkerhedsdatablad efter (EF) nr. 1907/2006.

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden**1.1. Produktidentifikator:**

Gróðurreins

1.2. Relevante identificerede anvendelser af stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes:

Stærkt alkalisk rensmiddel mod belægninger.

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet:

Kemilux

Mykinesgøta 1 - P.O.Box 1231

FO-110 Tórshavn - Faroe Islands

Tel: +298 662000 - Fax +298 350831

Ansvarlig for sikkerhedsdatablad (e-mail): altox@altox.dk

1.4. Nødtelefon:

+45 82 12 12 12

PUNKT 2: Fareidentifikation**2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen:**

Ætsende og akut miljøfarlig blanding. Udvikler giftig gas ved kontakt med syrer.

EU (67/548 eller 1999/45): C;R35 N;R50

CLP (1272/2008): Skin Corr. 1A;H314 Eye Dam. 1;H318 Aquatic Acute 1;H400

2.2. Mærkningselementer:

Indeholder: Natriumhypochlorit

Fare

H314: Forårsager svære forbrændinger af huden og øjenskader.

H400: Meget giftig for vandlevende organismer.

P101: Hvis der er brug for lægehjælp, medbring da beholderen eller etiketten.

P102: Opbevares utilgængeligt for børn.

P260: Indånd ikke damp.

P273: Undgå udledning til miljøet.

P280: Bær beskyttelseshandsker/beskyttelsestøj/øjensbeskyttelse/ansigtsbeskyttelse.

P303+P361+P353+P310: VED KONTAKT MED HUDEN (eller håret): Tilsmudset tøj tages straks af/fjernes. Skyl/brus huden med vand. Ring omgående til en GIFTINFORMATION eller en læge.

P305+P351+P338+P310: VED KONTAKT MED ØJNENE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning. Ring omgående til en GIFTINFORMATION eller en læge.

P501: Indholdet/beholderen bortskaffes i overensstemmelse med lokale regler.

2.3. Andre farer: Ingen kendte.

PBT/vPvB: Indholdsstofferne er ikke PBT/vPvB iht. kriterierne i REACH bilag XIII.

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer**3.2. Blandinger:**

% w/w	Stofnavn	CAS	EF-Nr.	Index-nr.	REACH reg.nr.	Stofklassificering
0,5-2	Natriumhydroxid	1310-73-2	215-185-5	011-002-00-6	-	EU: C;R35 CLP: Skin Corr. 1A;H314 Eye Dam. 1;H318
<1	Alkyldimethyl-amin-N-oxid	85408-49-7	287-011-6	-	-	EU: Xi;R38-41 N;R50 (M=1) CLP: Skin Irrit. 2;H315 Eye Dam. 1;H318 Aquatic Acute 1;H400 (M=1)
50-75	Natriumhypochlorit-opløsning, 15 % aktivt chlor*	7681-52-9	231-668-3	017-011-00-1	-	EU: R31 C;R34 N;R50 (M=10) CLP: Skin Corr. 1B;H314 Aquatic Acute 1;H400 (M=10) EUH031

* Blandingens indhold af aktivt chlor er under 10 %. Stoffet kan afgive flygtigt chlor.

Ordlyd af faresætninger - se punkt 16.

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger:

- Indånding: Bring personen i frisk luft. **Lette tilfælde:** Holdes i ro under opsyn. Ved ubehag: Søg læge. **Svære tilfælde:** Bevidstløse lejres i aflåst sideleje med hovedet lavt og holdes varme. Er vejrtrækningen stoppet, gives kunstigt åndedræt. Tilkald straks læge eller ambulance.
- Hud: Forurenede tøj fjernes straks. Skyl huden og vask grundigt med vand og sæbe. Skylning fortsættes indtil læge kan overtage behandlingen.
- Øjne: Skyl straks med vand eller fysiologisk saltvand i mindst 15 min. Evt. kontaktlinser fjernes, og øjet spiles godt op. Søg i alle tilfælde læge. Skylningen fortsættes under transport til læge/sygehus.
- Indtagelse: Skyl straks munden grundigt og drik rigelige mængder vand. **Fremkald ikke opkastning.** Indtræffer opkastning holdes hovedet lavt, for at undgå maveindhold i lungerne. Tilkald straks ambulance.

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede:

Ætsning af hud, øjne og slimhinder med brændende fornemmelse, rødme og svie eller smerter. Ved dannelse af chlordampe er der risiko for vand i lungerne (lungeødem), med symptomer (åndenød), der kan opstå flere timer efter påvirkningen. Langvarig eller gentagen påvirkning af fortyndede opløsninger kan medføre irritationseksem.

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig:

Ved bevidstløshed eller ubehag: Tilkalds straks læge eller ambulance. Vis dette sikkerhedsdatablad til læge eller skadestue.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1. Slukningsmidler:

Ikke relevant.

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen:

Kan ikke brænde.

5.3. Anvisninger for brandmandskab:

Fjern beholdere om muligt. Brug trykluftmaske ved kraftig røgudvikling.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer:

Brug personlige værnemidler - se punkt 8. Begræns spredning. Sørg for god udluftning.

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger:

Undgå udledning til kloak - se punkt 12. Informer de lokale miljømyndigheder ved udslip til omgivelserne.

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning:

Mindre mængder koncentrat tørres op med klud eller skylles bort med vand. Større mængder tørres op med klud og samles i plast-spand med tætsluttende låg. Efterskyl med vand. Videre håndtering af spild - se punkt 13.

6.4. Henvisning til andre punkter:

Se ovenfor.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering:

Undgå indånding af dampe. Sørg for effektiv ventilation. Undgå kontakt med hud, øjne og klæder. Vask straks, hvis huden bliver forurenede. Skift straks forurenede tøj. Efter brug afvask med rigelig vand og sæbe. Arbejde skal foregå adskilt fra syrer (syre vil bevirke frigørelse af giftige og flygtige chlordampe). Der skal være adgang til rigeligt vand og øjenskylleflaske.

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed:

Ved 18-25°C i tæt lukket originalbeholder af plast, beskyttet mod lys og adskilt fra syrer. Benyt ikke metalbeholdere som opbevaringsemballage. Opbevares utilgængeligt for børn.

Forsvarligt, utilgængeligt for uvedkommende, adskilt fra levnedsmidler, foderstoffer, lægemidler o.l.

7.3. Særlige anvendelser:

Se anvendelse - punkt 1.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/Personlige værnemidler

8.1. Kontrolparametre:

Grænseværdi: 0,5 ppm = 1,5 mg/m³ (Chlor)
2 mg/m³ L (Natriumhydroxid) L= Loftværdi, som ikke må overskrides.

DNEL/PNEC: Ingen CSR.

8.2. Eksponeringskontrol:

Egnede foranstaltninger til eksponeringskontrol: Sørg for tilstrækkelig ventilation, f.eks. rumventilation eller åbne vinduer. Personlige værnemidler:

Indånding: Ved utilstrækkelig ventilation: Anvend godkendt maske (EN140) med gasfilter type B (gråt - mod uorganiske gasser). Filtrene har begrænset brugstid (skal skiftes). Læs fabrikantens anvisninger.

Hud: Brug beskyttelseshandsker (EN 374) af neopren eller nitril (> 0,3 mm). Det har ikke været muligt at finde data for gennembrudstid af alle indholdsstoffer, så det må anbefales at udskifte handsken ved spild på denne.

Øjne: Tætsluttende beskyttelsesbriller (EN 166) eller ansigtsskærm ved risiko for sprøjt.

Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet: Se punkt 6 og 13.

PUNKT 9: Fysisk-kemiske egenskaber

9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber:

Udseende:	Klar gullig væske
Lugt:	Chlor
Lugttærskel (mg/m ³):	Ikke relevant
pH (koncentrat):	13,1(koncentrat); 12 (brugsopløsning)
Smeltepunkt/frysepunkt (°C):	Ingen tilgængelige data
Begyndelseskogepunkt og kogepunktsinterval (°C):	Ingen tilgængelige data
Dekomponeringstemperatur (°C):	Ingen tilgængelige data
Flammepunkt (°C):	> 93
Fordampningshastighed:	Ingen tilgængelige data
Antændelighed (fast stof, luftart):	Ingen tilgængelige data
Øvre/nedre antændelses- eller eksplosionsgrænser (vol-%):	Ingen tilgængelige data
Damptryk (hPa, 20°C):	Ingen tilgængelige data
Dampmassefylde (luft=1):	Ingen tilgængelige data
Relativ massefylde (g/ml, 20°C):	1,14
Opløselighed:	Blandbar med vand
Fordelingskoefficient: n-oktanol/vand, Log K _{ow} :	Ingen tilgængelige data
Selvantændelsestemperatur (°C):	Ingen tilgængelige data
Viskositet (mPa*s, 45°C):	Ingen tilgængelige data
9.2. Andre oplysninger:	Ingen relevante

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet:

Ingen tilgængelige oplysninger.

10.2. Kemisk stabilitet:

Stabilt ved anbefalede opbevaringsbetingelser - se punkt 7.

Natriumhypochlorit virker stærkt oxiderende og dermed desinficerende.

10.3. Risiko for farlige reaktioner:

Ingen kendte.

10.4. Forhold, der skal undgås:

Undgå al opvarmning (der dannes giftig chlogas ved opvarmning).

10.5. Materialer, der skal undgås:

Undgå al kontakt med syrer (natriumhypochlorit afgiver giftig og flygtig chlor ved syrekontakt). Natriumhypochlorit kan desuden reagere med organiske stoffer, reducerende forbindelser og massive metaller.

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter:

Ved kraftig opvarmning dannes giftige gasser af chlor og ætsende hydrogenchlorid.

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

11.1. Oplysninger om toksikologiske virkninger:

Fareklasse	Data	Test	Datakilde
Akut toksicitet:			
Inhalation	LC ₅₀ (rotte) > 10,5 mg/l (Natriumhypochlorit)	Ikke oplyst	IUCLID
Dermal	LD ₅₀ (Kanin) > 10000 mg/kg (Natriumhypochlorit)	Ikke oplyst	IUCLID
Oral	LD ₅₀ (rotte) = 8200 mg/kg (Natriumhypochlorit)	Ikke oplyst	IUCLID
Ætsning/irritation:	Hudirritation, kanin (Natriumhypochlorit)	OECD 404	IUCLID
	Øjenætsning, menneske (Natriumhypochlorit)	Ikke oplyst	IUCLID
	Ætsning, øjne, kanin (Natriumhydroxid)	Ikke oplyst	IUCLID
	Alvorlig hudirritation (50 mg/24H) menneske (Natriumhydroxid)	Draize	RTECS
Sensibilisering:	Hudsensibilisering, menneske (Natriumhypochlorit)	Patch	IUCLID
	Ingen hudsensibilisering, marsvin (Natriumhydroxid)	Intracutaneous	IUCLID
CMR:	Ingen mutagenicitet, rotte, oral, 900 mg/kg (Natriumhypochlorit)	DNA damage	IUCLID
	Ingen carcinogenicitet, gnavere, oral, 275 mg chlor/l, 2Y	Ikke oplyst	IUCLID
	Ingen reproduktionstoksicitet, gnavere (Natriumhypochlorit)	Livstid	IUCLID
	Ingen tilgængelige data for carcinogenicitet/mutagenicitet (Hydroxid)		
	Ingen genotoksicitet ved in vitro test (Natriumhydroxid)	Ikke oplyst	IUCLID

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger (fortsat)

Sandsynlige eksponeringsveje: Lunger, hud og mavetarmkanal.

Symptomer:

- Indånding: Dampe virker ætsende på slimhinderne i luftvejene med hoste og åndenød. Ved dannelse af chlordampe kan der være risiko for vand i lungerne (lungeødem). Vær opmærksom på, at symptomerne (åndenød) kan opstå flere timer efter påvirkningen.
- Hud: Ætsninger med rødme og smerter. Chlordampe kan optages gennem huden.
- Øjne: Ætsning med rødme, smerte og tåreflåd. Der kan opstå skader på hornhinden.
- Indtagelse: Ætsning med brændende smerter i mund, hals, spiserør og mavetarmkanal.
- Kroniske virkninger: Langvarig eller gentagen påvirkning af fortyndede opløsninger kan medføre irritationseksem.

PUNKT 12: Miljøoplysninger

12.1. Toksicitet:

Akvatisk	Data (For Natriumhypochlorit)	Test (Medie)	Datakilde
Fisk	LC ₅₀ (Oncorhynchus gorboscha, 96h) = 0,023-0,052 mg Cl ₂ /l	Flow through (FW)	IUCLID
Krebsdyr	EC ₅₀ (Ceriodaphnia sp., 24h) = 0,006 mg hypochlorit/l	Ikke oplyst	IUCLID
Alger	EC ₅₀ (Skeletonema costatum, 24h) = 0,095 Cl ₂ /l	Ikke oplyst	IUCLID

12.2. Persistens og nedbrydelighed:

De overfladeaktive stoffer i produktet overholder EU's forordning om opfyldelse af kriterierne for fuldstændig aerob bionedbrydning for vaske- og rengøringsmidler.

Alkyldimethyl-amin-N-oxid er let biologisk nedbrydeligt (>60% BOD, 28d (OECD 301D)).

Metoder til bestemmelse af den biologiske nedbrydning gælder ikke for uorganiske stoffer.

12.3. Bioakkumuleringspotentiale:

Alkyldimethyl-amin-N-oxid: $1 < \text{Log } K_{ow} < 3$ – mulighed for moderat bioakkumulering.

12.4. Mobilitet i jord:

Alkyldimethyl-amin-N-oxid: $\text{Log } K_{oc} \leq 100$ – høj mobilitet i jordmiljøet kan forventes.

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering:

Indholdsstofferne er ikke PBT/vPvB iht. kriterierne i REACH bilag XIII.

12.6. Andre negative virkninger:

Udslip af større mængder kan ændre pH-værdien i vandmiljøet og forrykke balancen i økosystemerne.

PUNKT 13: Forhold vedrørende bortskaffelse

13.1. Metoder til affaldsbehandling:

Kemikaliet skal betragtes som farligt affald. Benyt den kommunale indsamlings- og afhentningsordning.

Kemikalieaffaldsgruppe:	EAK-kode:
H	20 01 29
H/Z	15 02 02 (Absorptionsmidler forurenede med produktet)

PUNKT 14: Transportoplysninger

14.1. UN-nr.: 3266

14.2. UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name): ÆTSENDE, BASISK, UORGANISK VÆSKE, N.O.S.
(Natriumhypochloritopløsning)

14.3. Transportfareklasse(r): 8

14.4. Emballagegruppe: III (ADR/RID)

14.5. Miljøfarer: Ja

14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren: Ingen.

14.7. Bulktransport i henhold til bilag II i MARPOL 73/78 og IBC-koden: Ikke relevant.

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø:

Må ikke bruges af unge under 18 år (jf. Arbejdstilsynets bek. om unges arbejde).

Ved en arbejdspladsvurdering skal det sikres, at ansatte ikke er udsat for påvirkninger, der kan indebære en risiko ved graviditet eller amning (jf. Arbejdstilsynets bek. om arbejdets udførelse).

Anden mærkning, 648/2004/EF (vaske- og rengøringsmidler):

>30% Blegemidler med klor

< 5% Phosphater, Nonioniske overfladeaktive stoffer

PR-nr.: 1650903

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering:

Ingen CSR.

PUNKT 16: Andre oplysninger

Faresætninger angivet under punkt 2 og 3:

- R 31: Udvikler giftig gas ved kontakt med syre.
R 34: Ætsningsfare.
R 35: Alvorlig ætsningsfare.
R 38: Irriterer huden.
R 41: Risiko for alvorlig øjenskade.
R 50: Meget giftig for organismer, der lever i vand.
H314: Forårsager svære forbrændinger af huden og øjenskader.
H315: Forårsager hudirritation.
H318: Forårsager alvorlig øjenskade.
H400: Meget giftig for vandlevende organismer.
EUH031: Udvikler giftig gas ved kontakt med syre.

Forkortelser:

- At. = Arbejstilsynet
CMR = Carcinogenicitet, mutagenicitet og reproduktionstoksicitet.
CSR = Chemical Safety Report (Kemikaliesikkerhedsrapport)
DNEL = Derived No-Effect Level (Udledt nuleffektniveau)
EC₅₀ = Effect Concentration 50 % (Effektkoncentration 50 %)
FW = Fresh Water (Ferskvand)
LC₅₀ = Lethal Concentration 50 % (Dødelig koncentration 50 %)
LD₅₀ = Lethal Dose 50 % (Dødelig dosis 50 %)
PBT = Persistent, Bioaccumulative, Toxic (Persistent, bioakkumulerende, giftig)
PNEC = Predicted No-Effect Concentration (Beregnet nuleffekt-koncentration)
vPvB = very Persistent, very Bioaccumulative (Meget persistent, meget bioakkumulerende)

Litteratur:

- EPA Ecotox = Environmental Protection Agency (Database med økotoksikologiske data)
RTECS = Register of Toxic Effects of Chemical Substances (database over toksiske effekter af kemiske stoffer)
IUCLID = International Uniform Chemical Database Information

Rådgivning om oplæring/instruktion:

Blandingen må kun anvendes af personer, som nøje er instrueret i arbejdets udførelse og som har kendskab til indholdet i dette sikkerhedsdatablad.

Yderligere oplysninger:

Blandings klassificering og mærkning i punkt 2 er baseret på brug af pH-reglen samt M-faktor 10 for Natriumhypochlorit.

Ændringer siden forudgående version:

1-16 (453/2010)

Udarbejdet af: Altos a/s - Tonsbakken 16-18 - 2740 Skovlunde - Tlf. 38 34 77 98 / PW – Kvalitetskontrol PH